netage

Support network for quality ageing

Bilten br.1

Promocija regionalnog socijalnog razvoja kroz osnaživanje umrežavanja dionika iz javnog i civilnog sektora u pružanju inovativnih socijalno-zdravstvenih usluga za starije osobe.

Razlozi za projekt – Sve starije stanovništvo

U današnje vrijeme vlade zemalja i organizacije civilnog društva traže nove politike i zajedničke odgovore kako bi se suočili s jednom od najznačajnijih društvenih promjena: starenjem stanovništva. Iako je dobna struktura u zemljama Europske unije, zemljama pristupnicama EU i potencijalnim pristupnicama različita, ova promjena prema sve starijoj populaciji značajno utječe na društvene i ekonomske prilike u svim regijama jadranskog područja. Unatoč tome što se kontinuirani porast životnog vijeka smatra jednim od najvećih dostignuća društva, on istovremeno opterećuje ekonomiju, društvo i održivost javnih financija. Starenje stanovništva ugrožava i organizacijske kapacitete javnih, privatno-profitnih i neprofitnih organizacija/ institucija u jadranskom području.

Prepoznajući ove zajedničke izazove, kroz suradnju 13 partnera iz 6 zemalja uključenih u IPA program prekojadranske suradnje nastao je NET-Age projekt koji za svoj cilj ima ojačati razvojne kapacitete jadranskih regija i demografske procese usmjerene na inovativne socijalne i zdravstvene usluge kojima se podržava aktivno starenje i neovisan život starijih.

Ciljevi projekta NET-Age su poboljšanje komunikacije između javnih i privatnih dionika, kako bi se svladale prepreke u području pružanja podrške starijima te osnažilo partnerstva na lokalnoj i prekojadranskoj razini u pružanju inovativnih socijalno-zdravstvenih usluga za starije osobe jamčeći im aktivan, zdrav i neovisan život; osiguranje održivosti socijalno-zdravstvenih sustava održavajući istovremeno ravnotežu između kvalitete usluga, razumne potrošnje i jednake dostupnosti; njegovanje otvorene metode koordinacije (OMK) kao novog pristupa u definiranju i programiranju socijalno-zdravstvenih politika; doprinijeti razvoju kapaciteta, znanja i vještina javnih i privatnih pružatelja socijalnih usluga za starije osobe; povećanje osviještenosti i informiranosti o uslugama i politikama koje se tiču starijih i volonterstva.

Na ovaj način, NET-Age aktivno doprinosi jačanju demokratskih procesa i izgradnji institucionalnih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga. Projektne aktivnosti istovremeno smanjuju nejednakosti između zemalja promovirajući umrežavanje u jadranskoj regiji, razmjeni iskustava i prenošenju kompetencija, jačajući istovremeno i jadransko-jonsku makroregiju.

Sredstva osigurana za NET-Age projekt iznose ukupno 1.888.437,49 eura, a završetak projekta planiran je za svibanj 2015.

Aktivnosti u NET–Age projektu

Aktivnosti NET-Age projekta stvaraju temelj za formiranje mreže dionika u jadranskoj regiji u kojoj javni i neprofitni dionici iz svake pojedine regije blisko surađuju kako bi pružili inovativne socijalno-zdravstvene usluge starijim osobama. Oni redovito razmjenjuju iskustva i znanja, povećavaju kompetencije i vještine, a dugoročno gledajući smanjuju i teritorijalne nejednakosti u jadranskom području. Uočavajući nedostatak suradnje između javnih i privatnih dionika, NET-Age projektom se multidisciplinarnim pristupom nastoje prevladati poteškoće koristeći Zajednički akcijski plan (ZAP).
ZAP sadrži specifične trening programe za neprofitne organizacije kao i za predstavnike javnih institucija uključenih u kreiranje socijalnih politika vezanih za starije osobe, putem kojih će se jačati njihovi kapaciteti. Uz trening program, predstavnici javnih i neprofitnih institucija iz 6 zemalja sudjelovat će i u programu mobilnosti, tijekom kojeg će imati prilike upoznati različite socijalne politike koje uključuju neprofitne pružatelje socijalno – zdravstvenih usluga uz primjere pomoći starijima u Italiji, Srbiji i Sloveniji. Razmjena iskustva i kompetencija olakšat će načine uključivanja neprofitnih dionika u pružanje socijalnih usluga. Tijekom NET-Age projekta u svakoj regiji će se provesti niz aktivnosti po principu „bottom up" pristupa, stimulirat će se diskusija o socijalnim pitanjima, analizirat će se postojeći socijalno-zdravstveni plan te provesti lokalni PILOT-PROJEKT u skladu s lokalnom strategijom razvoja socijalnih usluga.

Projektni partneri

Nositelj projekta je Regija Marche - Odjel za socijalnu politiku. Podršku u upravljanju projektom i koordinaciji pruža SVIM - regionalna razvojna agencija, koja ima i ulogu tehničkog tajništva i pruža podršku partnerima u svakodnevnoj realizaciji projekta.

Partneri u projektu su: iz **Italije** - Savez volonterskih udruga regije Marche, Regija Emilia-Romagna, odjel za promociju socijalnih politika i integraciju imigranata, volonterski rad, udruge i treći sektor; iz **Hrvatske** - Grad Split i Udruga MI; iz **Albanije** - Regionalno vijeće Lezha i Caritas Albanije; iz **Crne Gore** - Institut za javno zdravlje i Asocijacija za demokratski prosperitet Zid; iz **Srbije** - Pokrajinski zavod za socijalnu zaštitu i Novosadski humanitarni centar; iz Slovenije - općina Kanak ob Soči i Federacija udruga umirovljenika **Slovenije**.

Suradnička organizacija u projektu je CEV - Europski volonterski centar - sa sjedištem u Bruxellesu kojeg čini mreža više od 80 nacionalnih, regionalnih i lokalnih volonterskih centara i agencija za volontersku podršku iz cijele Europe.

Prvi interni sastanak

Prvi radni sastanak partnera na NET-Age projektu održan je 21. i 22. ožujka 2013. u prostorijama Hrvatske gospodarske komore u Splitu. Organizator je bio Grad Split uz podršku Udruge MI. Bila je to prilika za upoznavanje projektnih partnera te razmatranje zajedničkih metoda koje će se koristiti u mapiranju postojećih socijalnih i zdravstvenih politika i usluga koje se pružaju starijim osobama u njihovim kućama; analiziranje planiranih aktivnosti i očekivanih rezultata; usuglašavanje plana vidljivosti i diseminacije te razmatranje predstojećih izazova u upravljanju projektom. Tijekom dvodnevnog sastanka organiziran je obilazak centra Splita te neformalna večera u tradicionalnoj dalmatinskoj konobi uz prigodni kulturni program.

Sljedeći interni sastanak održat će u srpnju 2013. u Albaniji.

Konferencija za medije

Drugog dana sastanka organizirana je konferencija za medije kao prilika da se predstave projektne aktivnosti i očekivani rezultati, naročito oni vezani za sudionike iz Dalmacije. Predstavnik vodećeg partnera iz Italije, Giovanni Santarelli, prezentirao je općenite informacije o projektu dok su predstavnici iz Hrvatske Andrej Mardešić iz Grada Splita i Nives Ivelja iz Udruge MI najavili mogućnosti za sudjelovanje lokalnih pružatelja socijalnih i zdravstvenih usluga prema starijim osobama: sudjelovanje u strateškom planiranju, programu mobilnosti i treninga te razmjeni znanja i iskustva u području socijalno-zdravstvenih usluga za starije. Konferencija za medije je doprinijela jednom od ciljeva projekta - povećanju osviještenosti i informiranosti o uslugama i politikama koje su namijenjene starijim osobama te o važnoj ulozi volonterskog rada i postojećih lokalnih partnerstva između javnog, neprofitnog i profitnog sektora.

Socijalna politika i socijalno-zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj

U Hrvatskoj, kao i u drugim zemljama u okruženju, prisutan je trend smanjenja i starenja stanovništva. Udio stanovništva starijeg od 65 godina u općoj populaciji iznosio je 17,7% u 2011. godini, što je za 2% više nego prije 10 godina. Zabrinjava i velik broj starijeg stanovništva u ruralnim dijelovima zemlje, posebice u planinskim područjima te na otocima.

Najvažniji dokumenti iz područja socijalne skrbi o starijima i osobama s invaliditetom ističu važnost procesa decentralizacije i prijenosa ovlasti na lokalne i regionalne vlasti, redefiniraju državne potpore i subvencije te unapređuju položaj ugroženih skupina stanovništva. Proces reorganizacije Centara za socijalni rad, razvoj mreže pružatelja socijalnih usluga te napori da se smanje regionalne razlike u pristupu uslugama su započeti, no još uvijek nisu završeni.

Decentralizacija sustava je do sada, u većini slučajeva, bila neuspješna, jer ne ovisi samo o odlukama u sustava socijalne skrbi. U proces socijalnog planiranja potrebno je aktivno uključiti lokalne vlasti i organizacije civilnog društva. Stavljanjem većeg naglaska na razvoj izvaninstitucionalnih oblika usluga u područjima gdje su one nerazvijene, mogla bi se razviti uravnoteženija regionalna mreža usluga te na taj način zaustaviti trend institucionalizacije u područjima s najvećim brojem starijih osoba. S druge strane, populacija koja stari ukazuje na potrebu da se ponovo razmotri trenutni sustav podrške osobama starijima od 65 godina. Sustav bi trebao odgovoriti na različite potrebe starijih pod istim uvjetima, sadržavati široku lepezu usluga, biti dostupan i organiziran u skladu s dostupnim socijalnim i financijskim izvorima. Stvaranje takvog modela je otežano zbog značajnih promjena u društvenim okolnostima: ekonomskom krizom, povećanom stopom nezaposlenosti te smanjenim mogućnostima podrške starijim članovima zajednice. Ove okolnosti nas prisiljavaju na traženje novih oblika socijalno-zdravstvenih usluga za starije.

Većina osoba starije dobi trenutno koristi različite besplatne zdravstvene i socijalne usluge koje uglavnom osigurava država. U okviru socijalnih usluga, najtraženije su usluge smještaja u domovima za starije koje financira država. Zbog nedostatka izvaninstitucionalnih usluga, smještaj u privatnim ustanovama je povećan tijekom posljednjih desetak godina. Važan korak u procesu deinstitucionalizacije napravila je država podrškom neprofitnim organizacijama koje razvijaju socijalne usluge u manje razvijenim ruralnim područjima. One su utjecale na javnost putem kampanja informiranja, mobilizacije građana i volontera te pokazali efikasnost u pružanju cijelog spektra fleksibilnih, dostupnih i jeftinih usluga. No, održivost organizacija civilnog društva i socijalnih ustanova je vrlo nesigurna jer ovisi o kratkoročnom projektnom financiranju.

Vlada i regionalne/lokalne vlasti trebale bi biti svjesne potencijala organizacija civilnog društva u pružanju socijalno-zdravstvenih usluga, mogućnostima mobilizacije zajednice i povećanju svijesti o socijalnim pravima ciljnih skupina. Potrebna je sustavna podrška i izgradnja kapaciteta za održivo planiranje socijalnih usluga, posebice za starije osobe. Tijekom NET-Age projekta bit će razvijeni alati i metode za poboljšanje međusektorske suradnje te za razvoj održivih socijalno-zdravstvenih politika.

This document has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme, The contents of this document are the sole responsibility of NETAge partnership and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities

LEAD APPLICANT:

PROJECT PARTNERS:

ASSOCIATE: